

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.636 van 15 september 2026
in de zaak A. 249.068/IX-11.055**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sofie Logie en Niels Lemaire
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 1 september 2026, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de interne beroepsinstantie van het toelatingsexamen voor de opleiding tot arts van 25 augustus 2026 waarbij het beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de eerder door de examencommissie genomen beslissing dat zij op het examen 145 op 240 punten behaalt en niet gunstig is gerangschikt voor het toelatingsexamen voor de opleiding tot arts, wordt bevestigd.

Tevens vraagt verzoekster “de verwerende partij te bevelen binnen 8 dagen opnieuw over het intern beroep te beslissen, met inachtneming van het te wijzen arrest en met een afdoende beantwoording van alle aangevoerde

middelen, in voorkomend geval onder verbeurte van een dwangsom van (bedrag) [sic] euro per dag vertraging”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking van 2 september 2026 werd de procedurekalender vastgesteld.

De verwerende partij heeft een nota met opmerkingen en een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2026, om 14.00 uur.

Staatsraad Jurgen Neuts heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaten Sofie Logie en Stefanie Algoet, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marijke Sterck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Regelgeving en feiten

3.1. De Vlaamse Regering organiseert jaarlijks een toelatingsexamen voor de opleiding tot arts (artikel II.187, § 6, 1° en 3°, van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari

2023 ‘over de organisatie van het toelatingsexamen arts, het toelatingsexamen tandarts en het toelatingsexamen dierenarts’ (“organisatiebesluit”).

Dat toelatingsexamen beoogt het toetsen van de bekwaamheid van de studenten om een geneeskundige opleiding met succes af te ronden. Een gunstige rangschikking op grond van dit examen geldt als een “bijkomende toelatingsvoorwaarde” voor inschrijving in een bacheloropleiding in het studiegebied Geneeskunde (artikel II.187, § 1, van de Codex Hoger Onderwijs).

Het examen bestaat uit twee onderdelen: vooreerst een onderdeel ‘wetenschappelijke kennis en inzicht in de vakken biologie, fysica, chemie en wiskunde’ (“KIW”) en voorts een onderdeel ‘generieke competenties die aansluiten bij themata uit de beroepspraktijk van artsen’ (“GC”) (artikel II.187, § 5, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 22, eerste lid, van het organisatiebesluit).

Het examen is vergelijkend van aard. De kandidaten die ten minste de helft van de bepaalde punten behalen op alle onderdelen van het examen zijn geslaagd. De geslaagde kandidaten worden gerangschikt in volgorde van de behaalde numerieke score. De geslaagde kandidaten met de hoogste behaalde scores worden gunstig gerangschikt, rekening houdend met het vooropgestelde quotum, dat thans 1878 bedraagt (artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2026 ‘tot vastlegging van het startquotum voor de opleiding geneeskunde en voor de opleiding tandheelkunde’). Is het aantal geslaagde kandidaten hoger dan het vooropgestelde quotum, dan wordt een cesuur getrokken. Dit gebeurt principieel tussen de kandidaten met een verschillend examenresultaat (artikel II.187, §§ 3 en 4, van de Codex Hoger Onderwijs).

Alle vragen van het toelatingsexamen zijn meerkeuzevragen met vier antwoordmogelijkheden per vraag. Slechts één antwoordmogelijkheid per vraag is juist. Een juist antwoord levert positieve punten op, een fout antwoord

levert negatieve punten op en geen antwoord levert nul punten op (artikel 27, vierde lid, 1° en 2°, van het organisatiebesluit).

3.2. Nadere voorschriften met betrekking tot het toelatingsexamen georganiseerd in 2026 zijn door de examencommissie vastgesteld in het ‘Werkingreglement en examenreglement toelatingsexamens arts, tandarts en dierenarts 2026’ (“WER”).

Luidens artikel 27 van het WER bestaat het examenonderdeel GC uit twee toetsen: ‘EMCO’ en ‘VAARDIG’.

‘EMCO’ staat voor “Empathie en Communicatie”. Deze proef toetst “de intrinsieke empathie en communicatie van de deelnemers”.

‘VAARDIG’ staat voor “Verbinden, AnAlyseren, ReDeneren in InteGreren”. De kandidaten krijgen “vragen over een korte wetenschappelijke tekst met bijhorende figuren over een gezondheidsthema”.

3.3. Verzoekster neemt op 2 juli 2026 deel aan het toelatingsexamen voor de opleiding tot arts.

3.4. Verzoekster behaalt een score van 61 op 120 punten voor het examenonderdeel KIW, 84 op 120 punten voor het examenonderdeel GC en 145 op 240 punten in het totaal.

De cesuur is door de examencommissie bepaald op 146 punten.

De examencommissie besluit dat verzoekster niet gunstig gerangschikt is om te worden toegelaten tot de beoogde opleiding.

3.5. Verzoekster stelt op 16 juli 2026 tegen de beslissing van de examencommissie over haar examenresultaat een beroep in bij de interne beroepsinstantie van het toelatingsexamen arts (“beroepsinstantie”).

3.6. Op 25 augustus 2026 beslist de beroepsinstantie dat verzoeksters beroep ongegrond is en dat de eerder door de examencommissie genomen beslissing dat zij een score van 145 op 240 punten behaalt en niet gunstig gerangschikt is, wordt bevestigd. Dit is de bestreden beslissing. Ze is als volgt gemotiveerd:

“Middel 1

In uw verzoekschrift uit u twijfel over de correcte registratie van uw antwoorden door de correctietool en bijgevolg de correcte beoordeling van de resultaten door de Examencommissie.

De Interne Beroepsinstantie heeft de registratie van uw antwoorden nagekeken en kan in de registratie geen fouten ontdekken. Zij kan dus op dit punt enkel de beslissing van de Examencommissie handhaven.

U trekt dit middel ook zelf in na inzage in uw beroepsdossier.

Het eerste middel is ongegrond.

Middel 2

U stelt dat u ongelijk bent behandeld doordat u op het onderdeel GC in tegenstelling tot andere deelnemers gedurende ongeveer een halfuur niet beschikte over een rekenmachine waardoor u meer tijd moest besteden aan het oplossen van het examen. De meertijd zou er mogelijk toe hebben geleid dat u in andere omstandigheden meer vragen had kunnen beantwoorden of correcties had kunnen aanbrengen voor andere antwoorden.

De Interne Beroepsinstantie moet na bevraging effectief vaststellen dat er voor het examen GC op verschillende locaties een andere terbeschikkingstelling van rekenmachines heeft plaatsgevonden. Deze heeft volgens de Interne Beroepsinstantie echter geen wezenlijk verschil opgeleverd inzake de mogelijkheid tot slagen, noch inzake de tijdsbesteding. Van een kandidaat op een examen arts mag verwacht worden dat die beschikt over een basisvaardigheid inzake het rekenen.

Het is duidelijk dat er hoogstens voor 2 vragen een noodzakelijke rekenoefening gemaakt diende te worden. Het gaat om de vragen VAA16 en VAA21. De andere vragen konden rechtstreeks beantwoord worden op basis van de informatie in de tekst of tabellen en figuren zonder enige noodzakelijke berekening uit te voeren. Omdat de examencommissie de gelijkheid tussen alle deelnemers maximaal wou garanderen, werd beslist de vragen VAA16 en VAA21 te neutraliseren. De aard van deze ‘rekenvragen’ kan echter onmogelijk verantwoord worden dat men hier significante tijd verloren heeft indien geen rekentoestel ter beschikking gesteld werd. Het ging bij vraag 16 om de berekeningen: $6 \times 30 = 180$, 150×1

= 150 en $180+150 = 330$. Bij vraag 21 ging het om volgende bewerking: $37,5\% \times 80\% = 30\%$. Van deelnemers aan een toelatingsexamen arts, met een kennistoets op niveau, kan tijdsverlies om deze oefeningen te maken moeilijk als voldoende wezenlijk argument aanvaard worden. De Interne Beroepsinstantie treedt het standpunt van de Examencommissie, zoals verwoord in het verslag van de beraadslagingsvergadering van 9 juli 2026 bij.

Het is voor de Interne Beroepsinstantie niet bewezen dat het niet beschikken over een rekenmachine een wezenlijke tijdsinvestering kan hebben gevraagd die een weerslag kan hebben op het correct beantwoorden van andere vragen binnen het voldoende ruim bemeten tijdsbestek. In principe beschikten de deelnemers over voldoende tijd om met het nodige time management alle vragen met de nodige aandacht te bekijken.

Dit geldt des te meer nu in beroepsschrift wordt bevestigd dat uw cliënt reeds na een half uur terug over een rekenmachine beschikte, terwijl het GC-examen 1,5 uur duurt.

Zoals toegelicht, waren er maar 2 vragen waar een noodzakelijke wiskundige berekening aan de orde was. Bij een aantal andere vragen met cijfergegevens moest geen wiskundige berekening gemaakt worden, maar volstond logisch denken voor het aanduiden van het juiste antwoord. Een neutralisatie van deze vragen was dan ook niet aan de orde. Het al dan niet beschikken over een rekenmachine bij het beantwoorden van deze vragen kan aldus evenmin een gegeven zijn dat tot tijdsverlies geleden heeft. Uw opmerking dat u 30 minuten zonder rekenmachine moest werken, is aldus niet pertinent. Zoals hoger toegelicht, was de moeilijkheidsgraad van de berekeningen van de geneutraliseerde vragen, overigens ook niet van die aard dat er een aanzienlijk tijdsverlies zou kunnen zijn geweest. De neutralisatie heeft niets te maken met het tijdsverlies.

Ten overvloede kan worden benadrukt dat het namiddagonderdeel van het toelatingsexamen niet gericht is op het toetsen van kennis en inzicht in wiskunde maar op de generieke competenties van de deelnemers.

De Interne Beroepsinstantie is dan ook de overtuiging toegedaan dat de mogelijkheid al of niet over een rekenmachine te beschikken in casu niet kan beschouwd worden als een onredelijke situatie om het examen met succes af te leggen en evenmin als een fundamentele ongelijke situatie kan worden beschouwd na de genomen maatregelen door de examencommissie.

De Interne Beroepsinstantie beslist bijgevolg dat deze omstandigheid dermate marginaal van impact was dat zij op generlei wijze een wijziging van examenresultaat of rangschikking kan verantwoorden.

Het tweede middel is ongegrond.

Middel 3

U stelt dat er onduidelijke communicatie was over het einduur van het examen, en er pas om 15.55u gecommuniceerd werd dat het examen 5 minuten later zou eindigen aangezien het 5 minuten later was gestart.

Het klopt dat het toelatingsexamen in de namiddag gestart is om 14.35 uur in plaats van 14.30 uur, en dat het einduur dus ook met vijf minuten werd uitgesteld naar 16.05 uur. Aan de start van het onderdeel Generieke Competenties (GC) werden mondelinge instructies afgeroepen. Tijdens het

toelatingsexamen arts werd rond 14u25 afgeroepen ‘Het examen start 5 minuten later. Je zal op het einde dan ook 5 minuten later mogen doorwerken. Het examen eindigt om 16u05. Je mag nog niet van start gaan.’ Mogelijks was dit in sommige hallen minder hoorbaar, aangezien de deelnemers nog niet overal klaar zaten om te starten. Om 14.35 uur werd afgeroepen dat de deelnemers van start mochten gaan.

Tegelijkertijd werd de projectie op de schermen aangepast om het nieuwe einduur te projecteren. De nieuwe presentatie met het juiste einduur werd om 14.49 uur verzonden naar de verantwoordelijke voor de projecties, waarna het zo snel mogelijk werd aangepast op de projectie. Ten laatste om 15.00 uur was de juiste projectie zichtbaar, waarop duidelijk aangegeven stond dat het examen om 16.05 uur eindigde.

Ten slotte werd om 15.55 uur via het geluidssysteem afgeroepen dat de deelnemers nog 10 minuten tijd hadden om aan hun examen te werken, waarna om 16.05 uur werd afgeroepen dat het examen gedaan was.

U haalt in uw beroep niet aan welke impact deze zogenaamde onduidelijke communicatie zou gehad hebben op uw examenresultaat noch waarom u belang zou hebben bij de aanvoering van dit middel. Indien u als deelnemer ervan uitging dat het examen om 16.00 uur gedaan was, zou het feit dat het examen uiteindelijk vijf minuten later eindigde ervoor gezorgd hebben dat u meer tijd had dan verwacht en kan dit dus geen negatief effect hebben gehad.

De Interne Beroepsinstantie is van oordeel dat het einduur van het examen voldoende duidelijk gecommuniceerd werd. Daarenboven haalt u niet aan welke impact dit gehad zou hebben op uw examen noch waarom u belang zou hebben bij de aanvoering van dit middel. Dit vormt dan ook geen reden om uw examenresultaat te wijzigen.

Het derde middel is ongegrond.”

IV. Herinnering aan de voorwaarden voor het bevelen van een schorsing of een andere voorlopige maatregel

4. Krachtens artikel 17, § 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging of tot het bevelen van een andere voorlopige maatregel bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling en waarmee de nietigverklaring van de bestreden beslissing *prima facie* kan worden verantwoord. Overeenkomstig paragraaf 5 van datzelfde artikel wordt de zaak behandeld bij uiterst dringende noodzakelijkheid en derhalve

binnen een termijn van vijftien dagen of minder, wanneer zulks in het opschrift wordt vermeld.

V. Spoedeisendheid en uiterst dringende noodzakelijkheid

5. De spoedeisendheid is aangetoond, net zoals terecht beroep werd gedaan op de uiterst dringende noodzakelijkheid. De verwerende partij betwist zulks overigens niet.

VI. Ernstige middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

6. Een eerste middel is geput uit de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, de artikelen 18, § 3, 19 en 21, § 2, van het WER, de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en de rechten van verdediging.

In een *eerste middelonderdeel* betoogt verzoekster dat “een naar behoren aangevoerd middel [...] onbeantwoord [is] gebleven”. Volgens verzoekster blijkt uit de bestreden beslissing dat zij een aanvullende nota heeft ingediend. Daarin werd, naast de grief die zij heeft ingetrokken, “in een afzonderlijke en uitdrukkelijk als zodanig aangeduide rubriek” een “versterkt middel” geformuleerd dat verzoekster haar antwoordblad niet heeft kunnen voltooien, waardoor vijf vragen “onvrijwillig” onbeantwoord bleven, met een verzoek om artikel 51, § 3, van het WER toe te passen. De bestreden beslissing ontmoet dat middel niet; ze is beperkt tot de bespreking van de drie bezwaren die in het oorspronkelijke beroepschrift waren opgenomen. Nochtans verplicht artikel

21, § 2, van het WER de beroepsinstantie ertoe een antwoord te geven op de door de deelnemer aangehaalde middelen.

In een *tweede middelonderdeel* beklaagt verzoekster zich erover dat de beslissing steunt op een onjuist feitelijke premisse. Het oordeel van de beroepsinstantie in verband met het derde middel dat verzoekster “niet [aanhaalt] welke impact deze zogenaamde onduidelijke communicatie zou gehad hebben op [haar] examenresultaat noch waarom [zij] belang zou hebben bij de aanvoering van dit middel”, is volgens haar “feitelijk onjuist”. In haar aanvullende nota heeft verzoekster, zo stelt zij, de weerslag op het examenresultaat uitdrukkelijk en gedetailleerd uiteengezet.

In een *derde middelonderdeel* voert verzoekster aan dat de beroepsinstantie “drie stukken die zich in het administratief dossier [...] bevinden en die de aangevoerde weerslag ondersteunen” niet heeft onderzocht. Verzoekster maakt gewag van (1) de verklaring van een toezichter dat een kandidate haar antwoorden niet tijdig kon invullen en in paniek raakte, (2) de deelnemersbundel op de examentafel met de vermelding ‘16 uur einde GC’, wat nooit werd rechtgezet en (3) de originele scan van het antwoordblad met de vijf onbeantwoorde vragen. Met betrekking tot de tijdsaanduiding beperkt de beroepsinstantie zich tot de schermprojectie, zonder de schriftelijke tijdsaanduiding op de examentafel te bespreken, terwijl de toezichter net daaraan refereert als de bron waarop de deelnemers de tijdsaanduiding moesten raadplegen.

Een *vierde middelonderdeel* spreekt van een “uitholling van artikel 18, § 3 [van het WER] en van het hoorrecht”. Volgens verzoekster waarborgt de voormelde bepaling van het WER het recht van iedere deelnemer om na de inzage bijkomende nota’s in te dienen op grond van nieuwe elementen. Dat recht wordt van elk nuttig effect beroofd, wanneer de beroepsinstantie de middelen die in zo’n bijkomende nota worden aangevoerd, onbesproken laat. Dat de bestreden beslissing voorts vaststelt dat verzoekster niets over de weerslag op haar

resultaat heeft aangevoerd, toont volgens verzoekster aan dat het verhoor “zonder nuttig gevolg” was.

Tot slot wijst verzoekster erop dat zij slechts één punt mist om de cesuur te bereiken en gunstig gerangschikt te worden. Dat zou volgens verzoekster het geval zijn, mocht het betrokken middel zijn onderzocht en haar resultaat aangepast.

Beoordeling

a. eerste middelonderdeel

7. Verzoekster voert aan dat een “versterkt middel” dat zij in een aanvullende nota voor de beroepsinstantie heeft aangevoerd, in de bestreden beslissing onbeantwoord is gebleven.

8. In haar oorspronkelijke bezwaarschrift heeft verzoekster als tweede middel aangevoerd wat volgt:

“4.2. Tweede middel (in ondergeschikte orde) - onvolledige remediëring van het rekentoestel-nadeel (artikel 51, § 3 het gelijkheids- en het redelijkheidsbeginsel)

De examencommissie heeft de ongelijkheid inzake de rekentoestellen erkend en collectief geremedieerd door de twee vragen waarbij rekenen naar haar oordeel noodzakelijk was (VAA16 en VAA21) voor alle deelnemers te neutraliseren. Verzoekster neemt daarvan akte. Die neutralisatie is tegelijk een erkenning dat het rekentoestel-nadeel het examenresultaat materieel heeft beïnvloed; anders zou zij niet nodig zijn geweest.

De examencommissie kan bezwaarlijk tegelijk voorhouden dat de onduidelijkheid ernstig genoeg was om voor alle 6123 deelnemers twee vragen te neutraliseren, én dat zij op de individuele kandidate die gedurende ongeveer een half uur van haar rekentoestel verstoken bleef, geen enkele impact heeft gehad. Enkel de omvang van die impact, niet het bestaan ervan, staat ter discussie.

De remediëring is evenwel onvolledig. Zij compenseert de inhoud van twee vragen, maar niet: (i) de ongeveer dertig minuten waarin verzoekster in blok 52 onder ongelijke omstandigheden heeft gewerkt terwijl deelnemers in andere ruimten van bij de aanvang over een rekentoestel beschikten [...];

(ii) de tijd die zij aan die vragen of aan pogingen tot handmatig rekenen heeft besteed en die zij niet aan andere vragen kon besteden; en (iii) enige andere VAARDIG-vraag waarbij een rekentoestel nuttig, zij het niet strikt noodzakelijk, was.

De asymmetrie in de remediëring bevestigt dit. De examencommissie compenseerde het tijdsverlies van de vijf minuten laattijdige start mét tijd (verlenging tot 16.05 uur) en kende aan een deelnemer met een technisch probleem 35 minuten bijkomende tijd toe. Voor het tijdsverlies dat gepaard ging met het ongeveer een half uur ontbreken van het rekentoestel voorzag zij daarentegen géén tijdscompensatie, maar enkel een inhoudelijke correctie van twee vragen. De examencommissie erkent aldus zelf dat verloren tijd in beginsel met tijd wordt gecompenseerd - behalve hier.

Artikel 51, § 3 vereist niet het bewijs van een welbepaald verloren punt, maar dat het probleem 'redelijkerwijze impact hebben gehad op het examenresultaat'. Gelet op de door de examencommissie zelf erkende materialiteit van het rekentoestel-nadeel en op de marge van één punt, is aan die maatstaf voldaan.

Verzoekster verzoekt de interne beroepsinstantie dit residuele, niet-gecompenseerde nadeel individueel te beoordelen onder artikel 51, § 3 en, met toepassing van artikel 8, aan de hand van de gepubliceerde vragen (artikel 56, § 1) na te gaan of naast VAA16 en VAA21 nog andere VAARDIG-vragen door rekenen konden worden ondersteund.

De neutralisatie van VAA16 en VAA21 en de toekenning van bijkomende punten zijn collectieve maatregelen die het gemiddelde nadeel opvangen. Zij beletten niet dat het individuele resultaat van verzoekster, op een marge van één punt, door een onterechte inlezing van haar antwoordblad kan zijn beïnvloed. Artikel 51, § 3 voorziet uitdrukkelijk in een individuele bijsturing naast de collectieve maatregelen.

Verzoekster stelt vast dat het verslag aangeeft dat de verlenging op de schermen werd gecommuniceerd, terwijl haar relaas en de verklaring uit blok 51 (stuk 6) aangeven dat de bijkomende tijd pas omstreeks 15.55 uur werd aangekondigd. Verzoekster steunt haar beroep niet in hoofddeel op dit punt; zij verzoekt de interne beroepsinstantie evenwel de registraties van de schermen en de omroepingen op te vragen om deze tegenstelling te beslechten (artikel 8).

Deze algemene vaststelling ontslaat de interne beroepsinstantie niet van haar verplichting om, met volheid van bevoegdheid, het individuele dossier van verzoekster op zijn eigen merites te toetsen (artikel 5, §§ 2-3). Een en bloc genomen afwijzing van alle dossiers volstaat niet als individuele motivering ten aanzien van verzoekster.

De artikelen 40 en 47 voorzien in mogelijkheden om tijdens of kort na het examen opmerkingen te maken, maar bevatten geen vervaltermijn voor het intern beroep. De enige toepasselijke vervaltermijn is die van artikel 16, § 2 van het werkingsreglement, die verzoekster naleeft. De aangevoerde feiten – de aanvangs- en einduren, het tijdstip van uitdeling van de rekentoestellen en de omroepingen – zijn bovendien objectief verifieerbaar en worden op wezenlijke punten door het verslag van 9 juli 2026 zelf bevestigd, zodat het al dan niet onmiddellijk melden ervan aan de

gegrondheid niets afdoet. De interne beroepsinstantie beschikt ter zake overigens over een eigen onderzoeksbevoegdheid (artikel 8).”

In een aanvullende nota deed verzoekster als “versterkt middel” gelden:

“4. Versterkt middel (artikel 51, § 3): het onvoltooide antwoordblad als concrete impact van het erkende rekentoestel-nadeel

De examencommissie heeft in haar verslag van 9 juli 2026 erkend dat er onduidelijkheid bestond over de rekentoestellen, waardoor sommige deelnemers tijdens het namiddagonderdeel over een rekentoestel beschikten en anderen niet. Verzoekster beschikte in blok 52 pas ongeveer een half uur na de aanvang over een rekentoestel, terwijl deelnemers in andere ruimten er van bij de aanvang over beschikten. Voor dit tijds- en conditienadeel werd, anders dan voor de vijf minuten laattijdige start, geen tijdscompensatie voorzien; enkel de inhoud van twee vragen (VAA16 en VAA21) werd geneutraliseerd.

De inzage levert nu de concrete neerslag van dat nadeel. Verzoekster kon haar antwoordblad niet voltooien: vijf vragen bleven onvrijwillig blanco, waaronder de drie die zij reeds vóór de inzage had aangewezen. Dat zij haar antwoorden niet tijdig kon invullen en daarbij in paniek raakte, wordt door de eigen toezichter van de organisatie bevestigd. De onmogelijkheid om onder gelijke omstandigheden af te werken, is precies het soort probleem dat ‘niet tijdens het toelatingsexamen (kon) worden geredieerd of gecompenseerd’ in de zin van artikel 51, § 3.

Dat dit ‘redelijkerwijze impact hebben gehad op het examenresultaat’ heeft, is bij een marge van één punt aannemelijk. Verzoekster beantwoordde de VAARDIG-vragen die zij wél invulde voor bijna drie vierde correct (13 op 18). Was zij in staat geweest de vijf onvrijwillig blanco gebleven vragen onder gelijke omstandigheden af te werken, dan zou zij, gelet op die trefzekerheid, redelijkerwijze minstens het [ene] punt hebben behaald dat haar van de cesuur scheidt. Overeenkomstig artikel 49, § 1 volstaat één bijkomend juist antwoord (+3) ruimschoots.

Verzoekster verzoekt de interne beroepsinstantie dan ook, met toepassing van haar volheid van bevoegdheid (artikel 5, § 2), haar examenresultaat overeenkomstig artikel 51, § 3 aan te passen tot minstens de cesuur en haar gunstig te rangschikken.”

9. Op het eerste gezicht verschilt het “versterkt middel” niet wezenlijk van het tweede middel van het oorspronkelijke bezwaarschrift. In het “versterkt middel” voert verzoekster alléén bijkomend aan dat zij als nadeel heeft geleden dat “vijf vragen [...] onvrijwillig blanco [bleven]”.

10. In de bestreden beslissing wordt, met betrekking tot het tweede middel, overwogen dat de beroepsinstantie heeft vastgesteld dat “voor het examen GC op verschillende locaties een andere terbeschikkingstelling van rekenmachines heeft plaatsgevonden”, dat dit volgens haar “geen wezenlijk verschil [heeft] opgeleverd inzake de mogelijkheid tot slagen, noch inzake de tijdsbesteding” en dat “[v]an een kandidaat op een examen arts mag verwacht worden dat die beschikt over een basisvaardigheid inzake het rekenen”. De beroepsinstantie merkt voorts op dat “hoogstens voor 2 vragen een noodzakelijke rekenoefening gemaakt diende te worden”, dat andere vragen “rechtstreeks beantwoord” konden worden aan de hand van de informatie in de tekst, tabellen of figuren en zonder berekening, dat de examencommissie de twee betrokken vragen heeft geneutraliseerd om “de gelijkheid tussen alle deelnemers maximaal [te] garanderen”, dat de “aard van deze ‘rekenvragen’ [...] onmogelijk [kan] verantwoorden dat men hier significante tijd verloren heeft indien geen rekentoestel ter beschikking gesteld werd” en dat “[v]an deelnemers aan een toelatingsexamen arts, met een kennistoets op niveau, [...] tijdsverlies om deze oefeningen te maken moeilijk als voldoende wezenlijk argument aanvaard [kan] worden”. Voor de beroepsinstantie is het bijgevolg “niet bewezen dat het niet beschikken over een rekenmachine een wezenlijke tijdsinvestering kan hebben gevraagd die een weerslag kan hebben op het correct beantwoorden van andere vragen binnen het voldoende ruim bemeten tijdsbestek”. Volgens haar “beschikten de deelnemers [in principe] over voldoende tijd om met het nodige time management alle vragen met de nodige aandacht te bekijken”. Dat geldt naar het oordeel van de beroepsinstantie “des te meer nu in het beroepschrift wordt bevestigd dat [verzoekster] reeds na een half uur terug over een rekenmachine beschikte, terwijl het GC-examen 1,5 uur duurt”. De beroepsinstantie wijst nog erop dat “[b]ij een aantal andere vragen met cijfergegevens [...] geen wiskundige berekening [moest] gemaakt worden, maar volstond logisch denken voor het aanduiden van het juiste antwoord”. Voor het beantwoorden van die vragen was volgens haar geen rekenmachine nodig en die vragen kunnen bijgevolg geen tijdsverlies hebben opgeleverd. De beroepsinstantie besluit uit een en ander dat verzoeksters opmerking dat zij bij het betrokken examenonderdeel dertig minuten zonder rekenmachine was, “niet pertinent” is, dat

het neutraliseren van de vragen niets met tijdsverlies van doen heeft, dat “de mogelijkheid al of niet over een rekenmachine te beschikken in casu niet kan beschouwd worden als een onredelijke situatie om het examen met succes af te leggen en evenmin als een fundamentele ongelijke situatie kan worden beschouwd na de genomen maatregelen door de examencommissie” en dat “deze omstandigheid dermate marginaal van impact was dat zij op generlei wijze een wijziging van examenresultaat of rangschikking kan verantwoorden”.

Daarmee lijkt het tweede middel een afdoende antwoord te hebben gekregen, evenals het “versterkt middel”. De beroepsinstantie zet *prima facie* omstandig uiteen waarom zij niet bewezen acht dat het tijdelijk ontbreken van een rekenmachine – dertig minuten op een examenduur van anderhalf uur – dat slechts nodig was voor twee van vijftientig vragen, een wezenlijke impact heeft gehad op het beantwoorden van alle andere vragen – en dus ook de door verzoekster, naar eigen zeggen, “onvrijwillig” niet-beantwoorde vragen.

11. Het middelonderdeel faalt, zo lijkt.

b. tweede middelonderdeel

12. Verzoekster betoogt dat de beroepsinstantie steunt op een “onjuiste feitelijke premisse” voor zover zij bij de beoordeling van het voor haar aangevoerde derde middel overweegt dat verzoekster “niet [aanhaalt] welke impact deze zogenaamde onduidelijke communicatie zou gehad hebben op [haar] examenresultaat noch waarom [zij] belang zou hebben bij de aanvoering van dit middel”.

13. Dat derde middel heeft betrekking op de mededeling dat het examen om 16.05 uur zou eindigen in plaats van 16.00 uur.

Volgens verzoekster heeft zij in de aanvullende nota “de weerslag op het examenresultaat juist uitdrukkelijk en gedetailleerd [uiteengezet]”.

14. In haar aanvullende nota lijkt verzoekster over het einduur van het betrokken examenonderdeel – slechts – het volgende aan te voeren:

“3.2. De schriftelijke en visuele tijdsreferenties gaven 16.00 uur aan De deelnemersbundel die op de tafel van elke deelnemer lag – en waarnaar toezichter 2 uitdrukkelijk verwijst als het document waarop de kandidaten ‘alle tijdsaanduidingen konden raadplegen’ – vermeldt als einduur van het onderdeel GC: ‘16 uur einde GC’.

De oorspronkelijke schermpresentatie voor het onderdeel GC vermeldt eveneens: ‘Dit onderdeel duurt tot 16.00 uur’. Er bestaat een aangepaste versie die ‘Dit onderdeel duurt tot 16.05 uur’ vermeldt. Uit de in het dossier gevoegde e-mail van 2 juli 2026, verzonden om 14.49 uur met hoge prioriteit, blijkt dat pas op dat ogenblik dringend werd gevraagd de eindslide aan te passen: ‘We zijn 5 minuten later gestart dus het einduur is ook 5 minuten later’. De schermen toonden het einduur van 16.00 uur derhalve tot minstens 14.49 uur, dit is ongeveer een kwartier na de aanvang.”

In een rubriek ‘Ten overvloede’ merkt verzoekster nog op wat volgt:

“5.1. Dat het gewijzigde einduur werd gecommuniceerd (verslag en afgeroepen instructies).

Verzoekster erkent dat het einduur van 16.05 uur volgens de afgeroepen instructies mondeling werd omgeroepen, en dat een toezichter dit als duidelijk heeft ervaren. Zij wijst er evenwel op dat de twee schriftelijke en visuele referenties waarnaar de deelnemer zich krachtens de artikelen 35, § 2 en 39, § 3 mag richten – de deelnemersbundel op haar tafel en de schermpresentatie – het einduur van 16.00 uur vermeldde, en dat de schermcorrectie pas na 14.49 uur werd gevraagd. Toezichter 2 erkent bovendien dat de mondelinge aankondiging voor een geconcentreerde kandidaat moeilijk hoorbaar kon zijn, en dat de ochtendaankondiging met ruis gepaard ging. Het valt verzoekster dan ook niet te verwijten dat zij zich op de schriftelijke en visuele tijdsaanduiding van 16.00 uur heeft verlaten. Verzoekster steunt haar beroep evenwel niet in hoofdde op de eindtijd. De dragende grond is dat zij haar antwoordblad, als gevolg van de ongelijke examenomstandigheden, niet heeft kunnen voltooien.”

15. In deze extracten uit de aanvullende nota leest de Raad van State voorshands nergens wat volgens verzoekster de weerslag van de communicatie over het einduur van het betrokken examenonderdeel op haar resultaten is geweest en welk belang zij dus bij die grief heeft. Verzoekster maakt in haar verzoekschrift

evenmin duidelijk wat zij meent “uitdrukkelijk en gedetailleerd” te hebben toegelicht.

Wél mag worden vastgesteld dat verzoekster zelf aangeeft dat zij haar bezwaar “evenwel niet in hoofdorde op de eindtijd [steunt]”, maar dat “[d]e dragende grond is dat zij haar antwoordblad, als gevolg van de ongelijke examenomstandigheden, niet heeft kunnen voltooien”. Die “ongelijke omstandigheden” lijken evenwel slechts betrekking te hebben op het (tijdelijk) ontbreken van een rekenmachine voor dat examenonderdeel en niet op de communicatie omtrent de verlenging van het einduur met vijf minuten.

16. Verzoekster overtuigt op het eerste gezicht niet ervan dat de beroepsinstantie is uitgegaan van een verkeerde premisse.

Het middelonderdeel mist ernst.

c. derde middelonderdeel

17. Verzoekster verwijt de beroepsinstantie dat zij in de bestreden beslissing “met geen enkel woord” ingaat op drie stukken die zich in het administratief dossier bevinden, namelijk (1) “de verklaring van de toezichter dat een kandidate haar antwoorden niet tijdig kon invullen en in paniek raakte”, (2) “de deelnemersbundel op de examentafel met de vermelding ’16 uur einde GC’, die nooit werd gecorrigeerd” en (3) “de originele scan van het antwoordblad met de vijf onbeantwoorde vragen”.

18. Daargelaten of de beroepsinstantie de drie voormelde stukken wel of niet heeft betrokken bij de beoordeling van de bezwaren van verzoekster, moet op het eerste gezicht evenwel worden vastgesteld dat verzoekster zich niet de minste moeite heeft getroost om in haar verzoekschrift toe te lichten in welke mate die stukken een ander licht op de zaak kunnen werpen – en dus enig belang hebben.

Verzoekster mag niet van de Raad van State verwachten dat hij het middelonderdeel in haar plaats ontwikkelt.

19. Alleen over de vermelding op de deelnemersbundel dat het einde van het examenonderdeel “16.00 uur” was, licht verzoekster toe dat “juist die aanduiding het document is waarnaar de eigen toezichter van de verwerende partij verwijst als de bron waarop de deelnemers de tijdsaanduidingen konden raadplegen”.

Terecht lijkt de verwerende partij in de nota met opmerkingen te refereren aan artikel 39, § 3, van het WER, dat bepaalt dat “[d]e deelnemers [...] zelf verantwoordelijk [zijn] om de tijd die via de projectieschermen wordt afgebeeld, in het oog te houden tijdens het examen”. Zij wijst nog erop dat “ten laatste om 15.00 uur” op diezelfde schermen ook het nieuwe einduur – 16.05 uur in plaats van 16.00 uur – werd aangegeven. Verzoekster lijkt zulks niet te betwisten. Alsdan kan zij op het eerste gezicht de verwerende partij bezwaarlijk verwijten niet ook de deelnemersbundels van alle kandidaten van het betrokken toelatingsexamen manueel te hebben aangepast.

Bovendien, zoals gezien bij de bespreking van het tweede middelonderdeel, lijkt verzoekster niet te hebben uiteengezet welke invloed de mededeling van het nieuwe einduur op haar resultaten heeft gehad en welk belang zij bijgevolg heeft bij die grief.

20. Het middelonderdeel is hoe dan ook niet ernstig.

d. vierde middelonderdeel

21. Verzoekster voert nog aan dat het onbesproken laten van het “versterkt middel” en de overweging van de beroepsinstantie dat zij “niets over de weerslag op haar resultaat zou hebben aangevoerd”, een “uitholling van artikel 18, § 3[, van het WER] en van het hoorrecht” uitmaakt.

22. Daarmee knoopt verzoekster *prima facie* aan bij het eerste en tweede middelonderdeel van haar eerste middel.

Beide middelonderdelen zijn hiervóór – voorlopig – niet-ernstig bevonden.

Het uitgangspunt voor dit middelonderdeel faalt derhalve.

23. Het middelonderdeel is evenmin ernstig.

e. besluit

24. Het middel is in zijn geheel niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

25. In een tweede middel voert verzoekster “miskenning van de volheid van bevoegdheid (artikel 5, §§ 2 en 3 van het werkingsreglement) en onthouding van rechtsmacht” aan.

Zij doet gelden dat de beroepsinstantie “een aangevoerd middel niet [heeft] onderzocht, ontlastende stukken uit haar eigen dossier niet [heeft] besproken, en zich bij de beoordeling van het rekentoestel [heeft] beperkt tot de vaststelling dat zij ‘het standpunt van de Examencommissie, zoals verwoord in het verslag van de beraadslagingsvergadering van 9 juli 2026’ bijtreedt”.

Beoordeling

26. Aangezien verzoekster in dit middel in geen dele lijkt uiteen te zetten welk “aangevoerd middel” niet is onderzocht en welke “ontlastende

stukken” niet zijn betrokken in de beoordeling van de beroepsinstantie, neemt de Raad van State aan dat het om het middel en de stukken gaat die verzoekster reeds in het eerste middel heeft ter sprake gebracht.

Bij de bespreking van dat middel is – voorlopig – gebleken dat verzoekster niet ervan overtuigt dat het “versterkt middel” onbeantwoord is gebleven en dat verzoekster niet aantoont hoe die stukken een ander licht op de zaak kunnen werpen. De middelonderdelen zijn daarom niet ernstig bevonden.

In zoverre is ook dit middel niet ernstig.

27. Voorts is hiervóór, *sub* 10, de motivering van de bestreden beslissing over de grief van verzoekster in verband met het (tijdelijk) ontbreken van een rekenmachine weergegeven.

Hoe verzoekster daaruit afleidt dat de beroepsinstantie zich ertoe zou hebben beperkt het standpunt van de examencommissie zonder meer bij te vallen, is voor de Raad van State op het eerste gezicht een raadsel.

Ook in die mate is het middel niet ernstig.

28. Het middel is in zijn geheel niet ernstig.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

29. Een derde middel is geput uit de schending van de artikelen 37, § 1, d), en 51, § 3, van het WER, van het gelijkheidsbeginsel en van de materiële motiveringsplicht “wegens tegenstrijdige en kennelijk onredelijke motieven”.

In een *eerste middelonderdeel* – “tegenstrijdige motieven” – voert verzoekster aan dat de examencommissie de onduidelijkheid over de rekentoestellen uitdrukkelijk heeft erkend en daarom twee vragen heeft geneutraliseerd. De bestreden beslissing stelt daarentegen dat de neutralisatie niets van doen heeft met het tijdsverlies en dat de omstandigheid dermate marginaal van impact was dat een wijziging van het examenresultaat van verzoekster om die reden niet is te verantwoorden. Daarin leest verzoekster een tegenstrijdigheid van de motieven.

In een *tweede middelonderdeel* betoogt verzoekster dat de overweging in de bestreden beslissing dat “[v]an een kandidaat op een examen arts mag verwacht worden dat die beschikt over een basisvaardigheid inzake het rekenen” blijk ervan geeft dat de beroepsinstantie een “normatieve verwachting” in de plaats stelt van de reglementaire verplichting om een eenvoudig rekentoestel ter beschikking te stellen (artikel 37, § 1, d), van het WER).

Een *derde middelonderdeel* bekritiseert de passus in de bestreden beslissing dat “de deelnemers [in principe] over voldoende tijd [beschikken] om met het nodige time management alle vragen met de nodige aandacht te bekijken”. Met die overweging gaat de beroepsinstantie volgens verzoekster voorbij aan het concrete dossier van verzoekster, waaruit blijkt dat haar antwoordblad niet kon worden voltooid. Verzoekster meent dat “het probleem” “redelijkerwijze impact [heeft] gehad op het examenresultaat”, zodat het oordeel van de beroepsinstantie dat de impact “dermate marginaal” was dat hij “op generlei wijze” een wijziging van haar examenresultaat kan verantwoorden “kennelijk onredelijk” is.

Beoordeling

a. eerste middelonderdeel

30. Van tegenstrijdigheid van motieven lijkt maar sprake te kunnen zijn, in geval van tegenstrijdige motieven in één en dezelfde beslissing.

Voor zover het middelonderdeel uitgaat van een andere opvatting – verzoekster ziet een tegenstrijdigheid tussen motieven in de beslissing van de examencommissie enerzijds, en motieven van de bestreden beslissing die uitgaat van de beroepsinstantie anderzijds – lijkt het naar recht te falen en ernst te missen.

31. Dat de beroepsinstantie de beroepen beslissing van de examencommissie “bevestigt” doet op het eerste gezicht niet anders besluiten. Immers, de beroepsinstantie is, zo lijkt, op grond van een eigen onderzoek en met eigen motieven tot haar beoordeling van de zaak van verzoekster gekomen.

b. tweede middelonderdeel

32. In de bestreden beslissing is te lezen dat verzoekster in haar bezwaarschrift heeft bevestigd dat zij “reeds na een half uur terug over een rekenmachine beschikte, terwijl het GC-examen 1,5 uur duurt”.

In die omstandigheden en in het licht van alle andere overwegingen van de beroepsinstantie over het tijdelijk niet beschikken over een rekenmachine voor het examenonderdeel GC, valt *prima facie* niet in te zien welk belang verzoekster heeft bij de tegenwerping dat één overweging in de bestreden beslissing – “[v]an een kandidaat op een examen arts mag verwacht worden dat die beschikt over een basisvaardigheid inzake het rekenen” – afbreuk zou doen aan de verplichting om een eenvoudig rekentoestel ter beschikking te stellen.

33. Het middelonderdeel mist ernst.

c. derde middelonderdeel

34. Dat de overweging van de beroepsinstantie dat “de deelnemers [in principe] over voldoende tijd [beschikken] om met het nodige time management alle vragen met de nodige aandacht te bekijken” erop wijst dat niet naar verzoeksters concrete situatie is gekeken, zoals verzoekster betoogt, begrijpt de

Raad van State op het eerste gezicht niet. Immers, met die overweging lijkt de beroepsinstantie precies erop te wijzen dat voor het – naar verzoeksters zeggen – “onvrijwillig” niet-invullen van vijf antwoorden, de oorzaak bij verzoekster zelf moet worden gezocht en niet bij het (tijdelijk) ontbreken van een rekentoestel.

In die mate is het middel niet ernstig.

35. Zoals *sub* 10 gezien, heeft de beroepsinstantie omstandig uiteengezet waarom zij een zodanige impact van het (tijdelijk) ontbreken van een rekentoestel dat een aanpassing van het examenresultaat van verzoekster noodzakelijk is, niet aannemelijk acht.

Verzoekster slaagt niet erin, zo lijkt, die zienswijze te ontkrachten.

Dat doet zij *prima facie* ook niet door erop te wijzen dat zij slechts één punt onder de cesuur heeft gescoord, een “trefzekerheid” van dertien juiste antwoorden te hebben gegeven op achttien vragen en vijf vragen “onvrijwillig” onbeantwoord te hebben gelaten.

In die mate is het middel evenmin ernstig.

d. besluit

36. Het middel is in zijn geheel niet ernstig.

VII. Conclusie

37. Bij gebrek aan een ernstig middel moeten de vorderingen worden afgewezen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vorderingen.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 26 euro, en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoekende partij niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken op vijftien september tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Jurgen Neuts,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	

Frank Bontinck,	griffier.
-----------------	-----------

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Jurgen Neuts